

UZASADNIENIE

Ubezpieczona W. L., wniosła odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 11.09.2019r., nr (...). (...).1. (...).2019. Orzeczeniem tym uchylono zaskarżone orzeczenie jedynie w części dotyczącej ustaleń symbolu przyczyny niepełnosprawności. W pozostałym zakresie utrzymano orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B. z dnia 27.06.2019r., na mocy którego ustalono wobec niej umiarkowany stopień niepełnosprawności.

W. L. uzasadniając powyższe wskazała, że zmiana stopnia niepełnosprawności pomoże w dostępie do rehabilitacji i leczenia szpitalnego. Wskazała nadto, że odczuwa ostatnio silne bóle w okolicach łopatek oraz żeber i szyi, zaś dolegliwości bólowe budzą ją podczas snu. Podała, że z uwagi na ww. okoliczności korzysta w życiu codziennym z pomocy córki.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w G. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Podniósł, że orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania orzeczniczego, zaś przy orzekaniu uwzględniono ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego oraz ocenę doradcy zawodowego. Ustalono, iż rozpoznane schorzenie tj. choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa i stawów i obserwacja w kierunku (...) kwalifikuje W. L. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Organ wskazał, że ustalono, iż W. L. nie jest całkowicie zależna od otoczenia, tzn. nie wymaga pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem. Podał, że jest osobą o naruszonej sprawności organizmu, zdolną do pracy w warunkach chronionych oraz że nie spełnia przesłanek do przyznania konieczności stałej opieki i pomocy innych osób i w konsekwencji - ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. L. ma 38 lat.

Bezsporne.

Na mocy orzeczenia (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z siedzibą w B. z dnia 27.06.2019r., znak (...). (...)-971/19 W. L. została zakwalifikowana do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, na stałe. Podano nadto, że ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od dnia 10.01.2018r.

Wskazano, że nie występuje konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Nadto, ustalono, że możliwa jest praca w warunkach chronionych oraz konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze.

Dowód: akta organu rentowego - orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z siedzibą w B. z dnia 27.06.2019r. (...). (...)-971/19.

Na mocy orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 11.09.2019r., znak: (...). (...).1. (...).2019, uchylono zaskarżone ww. orzeczenie jedynie w części dotyczącej ustaleń symbolu przyczyny niepełnosprawności. W pozostałym zakresie utrzymano orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B. z dnia 27.06.2019r., na mocy którego ustalono wobec niej umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Dowód: akta organu rentowego - orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 11.09.2019r., znak: (...). (...).1. (...).2019.

U W. L. rozpoznano zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa (...) dodatkowo; przewlekły zespół bólowy odcinka piersiowego i lędźwiowo-krzyżowego.

Z powodu zeszywniającego zapalenia stawów kręgosłupa jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym trwale. Choroba ma charakter trwały i postępujący i nie ulega wyleczeniu. Ma okresy zaostrzeń i względnej remisji. W. L. jest poddana terapii lekiem biologicznym i poza stałą artralgią i niedużego stopnia ograniczeniem rotacji zewnętrznej w stawie biodrowym lewym oraz dodatnimi testami na zapalenie stawów krzyżowo-biodrowych narząd ruchu jest wydolny.

W. L. porusza się samodzielnie, nie ma problemów z samoobsługą – sama rozbiera się i ubiera, nie wymaga pomocy osoby drugiej w zaspokajaniu podstawowych potrzeb jak karmienie i pielęgnacja w zakresie higieny osobistej. Wymaga ze względu na naruszoną sprawność organizmu – częściowej pomocy przy prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wskazana jest praca tylko w warunkach pracy chronionej. Spełnia warunki konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze. Spełnia przesłanki do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, tj. korzystania z usług opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Dowód: pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu reumatologii – k. 12-16 akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest uzasadnione, toteż podlega oddaleniu.

W niniejszej sprawie W. L. domagała się zmiany orzeczenia poprzez zakwalifikowanie jej do wyższego, bo znacznego stopnia niepełnosprawności.

(...) podniósł, że przy orzekaniu uwzględniono ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego oraz ocenę doradcy zawodowego. Ustalono, iż rozpoznane schorzenie tj. choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa i stawów i obserwacja w kierunku (...) kwalifikuje W. L. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Co więcej, (...) zaznaczył, że ubezpieczona nie jest całkowicie zależna od otoczenia, tzn. nie wymaga pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem. Podał, że jest osobą o naruszonej sprawności organizmu, zdolną do pracy w warunkach chronionych oraz że nie spełnia przesłanek do przyznania konieczności stałej opieki i pomocy innych osób i w konsekwencji - ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności.

Zatem w niniejszej sprawie Sąd ocenił zasadność orzeczenia o niepełnosprawności Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Województwie (...) w G., którym to orzeczeniem – w części ustalonego stopnia niepełnosprawności - utrzymano orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w B..

Na gruncie przedmiotowej sprawy zastosowanie znajduje ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997, Nr 123, poz. 776).

W myśl art. 3 ust. 1 pkt 1, 2, 3 cytowanej ustawy, ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą: znaczny, umiarkowany, lekki.

Stosownie natomiast do treści art. 4 ust. 1, 2 i 3 powołanej ustawy:

- do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;

- do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;

Z kolei z § 29 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanego na podstawie art. 6c ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2003, Nr 139, poz. 1328) w zakresie standardów kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz oznaczenia symboli przyczyn niepełnosprawności wynika, że **standardy w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności** zawierają kryteria określające skutki naruszenia sprawności organizmu powodujące:

1. niezdolność do pracy - co oznacza całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu;
2. konieczność sprawowania opieki - co oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem;
3. konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych - co oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

§ 30 cytowanego rozporządzenia określa natomiast **standardy w zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności**, które zawierają kryteria określające naruszenie sprawności organizmu powodujące:

1. czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3, w okresach wynikających ze stanu zdrowia;
2. częściową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o których mowa w § 29 ust. 1 pkt 3.

Powyższa systematyka oznacza, że sam fakt występowania konkretnego schorzenia nie jest wystarczający do zaliczenia do konkretnego stopnia niepełnosprawności. Konieczna jest ocena nasilenia objawów i dolegliwości.

Odnosząc się do wskazanych powyżej ustawowych pojęć znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności należy zauważyć, że: **ZNACZNY stopień** niepełnosprawności stwierdza się, gdy zachodzi konieczność sprawowania opieki co oznacza CAŁKOWITĄ ZALEŻNOŚĆ OSOBY OD OTOCZENIA, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem, zaś **UMIARKOWANY stopień** niepełnosprawności stwierdza się, gdy zachodzi konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych - co oznacza ZALEŻNOŚĆ OSOBY OD OTOCZENIA, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

Sąd miał na uwadze, iż dla oceny, czy dana osoba zalicza się do osób niepełnosprawnych, a jeśli tak, to do którego stopnia niepełnosprawności należy ją zakwalifikować (i na jaki okres czasu), niezbędne są wiadomości specjalne z zakresu różnych specjalności medycyny, stosownie do schorzeń, na które cierpi osoba zainteresowana.

W celu wyjaśnienia powyższych wątpliwości, na kanwie twierdzeń artykułowanych przez W. L., Sąd na podstawie przepisu art. 278 k.p.c. przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu reumatologii.

I tak, z treści pisemnej opinii sporządzonej przez biegłego wynika, że u W. L. rozpoznano zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa (...) dodatnie; przewlekły zespół bólowy odcinka piersiowego i lędźwiowo-krzyżowego.

Odpowiadając na pytania Sądu biegła opiniując wskazała, że z powodu zeszywniającego zapalenia stawów kręgosłupa **ubezpieczona jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym trwale**. Biegła zaznaczyła, że choroba ma charakter trwały i postępujący, i nie ulega wyleczeniu. Z opinii wynika, że choroba ma okresy zaostrzeń i względnej remisji. Biegła zaznaczyła, że W. L. jest poddana terapii lekiem biologicznym i poza stałą artralgią i niedużego stopnia ograniczeniem rotacji zewnętrznej w stawie biodrowym lewym oraz dodatnimi testami na zapalenie stawów krzyżowo-biodrowych **narząd ruchu jest wydolny**.

Co więcej, z treści ww. opinii biegłego wynika, że ubezpieczona W. L. porusza się samodzielnie, nie ma problemów z samoobsługą – sama rozbiera się i ubiera, nie wymaga pomocy osoby drugiej w zaspokajaniu podstawowych potrzeb jak karmienie i pielęgnacja w zakresie higieny osobistej. Biegła wskazała jednak, że ubezpieczona wymaga ze względu na naruszoną sprawność organizmu – częściowej pomocy przy prowadzeniu gospodarstwa domowego. Opiniowała, że wskazana jest praca tylko w warunkach pracy chronionej oraz że ubezpieczona spełnia warunki konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze. W ocenie biegłej, ubezpieczona spełnia przesłanki do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, tj. korzystania z usług opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych (vide: pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu reumatologii – k. 12-16 akt sprawy).

Ww. opinia sądowo – lekarska sporządzona została przez lekarza specjalistę w oparciu o badanie W. L. oraz dokumentację akt sprawy – przede wszystkim dokumentację medyczną.

W ocenie Sądu, należy stwierdzić, że ww. opinia spełnia wymogi fachowości, rzetelności i jest logiczna. Wnioski zawarte w opinii zostały uzasadnione w sposób jasny i przekonujący. Ponadto, opinia została sporządzona przez doświadczonego lekarza specjalistę, a zatem zawarte w niej twierdzenia są poparte specjalistyczną wiedzą na wysokim poziomie. Opinia oraz zawarte w niej wnioski są jednoznaczne i stanowcze. W tym stanie rzeczy przedmiotową opinię przyjąć należało za podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, co do stanu zdrowia ubezpieczonego.

Zważyć też należy, że zgodnie z art. 233 § 2 k.p.c. opinia biegłych podlega ocenie sądu, ale w zakresie mocy przekonującej rozumowania biegłych i logicznej poprawności wyciągniętych wniosków. Sąd natomiast nie może wchodzić w zakres merytorycznej wiedzy biegłych. Sąd nie może nie podzielać merytorycznych poglądów biegłego (biegłych), czy zamiast nich wprowadzać własne stwierdzenia. Stanowisko Sądu w tym zakresie zgodnie jest z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 19.12.1990 r., I PR 149/90, OSP 1991, nr 11-12, poz. 300.

Co prawda, ubezpieczona w dniu 17.08.2020r. (k. 28) złożyła do akt sprawy pismo, z którego treści wynika, że nie zgadza się z wnioskami ww. opinii biegłego, to jednak pismo powyższe zawiera swoistą polemikę z treścią opinii. Ubezpieczona nie przedstawiła w nim żadnych nowych okoliczności, które mogłyby mieć istotny wpływ na treść opinii, a które nie byłyby znane biegłej sporządzającej opinię w sprawie.

W świetle powyższych uznać należy, że niewątpliwie W. L. dotknięta jest uciążliwymi schorzeniami, to jednak nie jest ona całkowicie zależna od otoczenia - nie wymaga stałej lub długotrwałej pomocy innych osób w związku ze znacznie ograniczoną zdolnością do samodzielnej egzystencji.

Powyższe ustalenia i konstatacje poczynione przez Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie odnajdują swe potwierdzenie zarówno w dowodach z dokumentów zgromadzonych w sprawie (których wiarygodności nie

kwestionowano), jak też w treści przeprowadzonego w sprawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny, o czym mowa w uprzedniej części uzasadnienia.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz rozważania, w szczególności mając na względzie całokształt przytoczonych przez strony twierdzeń i zgłoszonych w sprawie wniosków, Sąd uznał, w niniejszej sprawie zachodziły przewidziane w przepisie art. 148¹ k.p.c. podstawy do wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym, a przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonej nie jest zasadne i na podstawie art. 47714 § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.